

ZASTUPNIK U EUROPSKOM PARLAMENTU DAVOR ŠKRLEC

Zeleni LIST

BROJ 28/ SVIBANJ 2017.

U ovom broju:

Čista energija za sve Jugoistočne Europljane

Besplatan internet - WiFi4EU za sve građane diljem Europske unije

55 milijuna građana EU-a sebi ne može priuštiti kvalitetan obrok svaki drugi dan

Pametni gradovi - budućnost ili stvarnost?

Europski EFOS tjedan u Osijeku

6. scenarij za budućnost EU-a: Prostor slobode, sigurnosti, demokracije i ljudskih prava

Vijesti iz Europskog parlamenta

SADRŽAJ:

3 Uvodna riječ

4 Čista energija za sve Jugoistočne Europljane

5 Besplatan internet - WiFi4EU za sve građane diljem Europske unije

6 55 milijuna građana EU-a sebi ne može priuštiti kvalitetan obrok svaki drugi dan

8 Pametni gradovi - budućnost ili stvarnost?

10 Europski EFOS tjedan u Osijeku

12 Komisija upozorila Hrvatsku da poboljša razmjenu informacija radi borbe protiv terorizma

13 Komisija poziva Hrvatsku da ispravno prenese propise EU-a o zaštiti prirode u svoje nacionalno zakonodavstvo

14 6. scenarij za budućnost Europske unije

16 Zemljište nije roba

17 PARIŠKI SPORAZUM: Dok SAD napušta borbu protiv klimatskih promjena, svi se moramo držati zajedno

18 Vijesti iz Europskog parlamenta

Izdavač

Ured zastupnika u Europskom parlamentu
Davora Škrleca
Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
tel.: +385 1 233 85 67
ISSN 1849-6059

Impressum

Glavni urednik: Davor Škrlec
Izvršna urednica: Tanja Poša

Uredništvo: Mislav Mihaljević,
Matea Klarić, Riki Pahljić, Uroš-Valentino
Saraja, Nataša Vistrička

KONTAKTI UREDA

Ured u Bruxellesu:

Parlement européen
Bât. Altiero Spinelli
04E258
60, rue Wiertz / Wiertzstraat 60
B-1047 Bruxelles/Brussel
Tel.: +32(0)2 28 45828
Fax.: +32(0)2 28 49828
e-mail: davor.skrlec@europarl.europa.eu

Ured u Strasbourg:

Parlement européen
Bât. Louise Weiss
T05115
1, avenue du Président Robert Schuman
CS 91024
F-67070 Strasbourg Cedex
Tel.: +33(0)3 88 1 75828
Fax.: +33(0)3 88 1 79828

Ured u Zagrebu:

Adresa: Ulica Klementa Crnčića 18, 10000 Zagreb
Tel.: +385 (0)1 233 8567
Fax.: +385 (0)1 230 6112
E-mail: office-MEP@davor-skrlec.eu

Ured u Splitu:

Adresa: Ljudevita Posavskog 14, 21000 Split
Mob.: +385 (0)99 384 6272
E-mail: office-SPLIT@davor-skrlec.eu

Ured u Osijeku:

E-mail: office-OSIJEK@davor-skrlec.eu

www.davor-skrlec.eu

UVODNA RIJEČ

Drage čitateljice i čitatelji,

u svibanjskom broju Zelenog lista donosimo pregled najvažnijih vijesti koje su obilježile protekli mjesec u radu Europskog parlamenta, s naglaskom na konferenciju u organizaciji Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a "Čista energija za sve Jugoistočne Europljane". Zemlje Jugoistočne Europe imaju veliki potencijal za obnovljive izvore, a prema posljednjim provedenim studijama cijela regija mogla bi temeljiti svoju energetska budućnost gotovo 100% na obnovljivim izvorima bez ugrožavanja sigurnosti i opskrbe energijom do 2050. godine. Energetska unija i zakonodavni paket "Čista energija za sve Europljane" je okvir u kojem se taj cilj može ostvariti i optimalno iskoristiti potencijale obnovljivih izvora energije. Druga važna aktivnost koja je obilježila ovaj mjesec usvajanje izvješća o smanjenju bacanja hrane kojim Europski parlament poziva Europsku komisiju na ambiciozniji pristup u donošenju obvezujućih ciljeva za sve države članice EU-a u pogledu smanjenja bacanja hrane za 30% do 2025.

godine i 50% do 2030. godine u odnosu na razinu iz 2014. godine. Kao izvjestitelj u sjeni Zelenih sudjelovao sam na raspravi i osigurao uvođenje spomenutog obvezujućeg cilja za Europsku uniju o bacanju hrane jer ono predstavlja gospodarski, društveni i ekološki problem. Poražavajuća je činjenica kako 55 milijuna građana Europske unije sebi ne može svakog drugog dana priuštiti kvalitetan obrok, dok se godišnje 180 kilograma hrane po stanovniku baci na odlagališta. Pojedine države članice još su uvijek daleko od postizanja ciljeva koje smo definirali u paketu kružne ekonomije što se tiče smanjivanja otpada do 2030. godine. Naravno da teret trebaju preuzeti svi - političari, građani i gospodarstvenici.

Vaš zastupnik u Europskom parlamentu,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Davor Škrlec', written in a cursive style.

Davor Škrlec

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA ZELENIH/ESS-A

Čista energija za sve Jugoistočne Europljane

11. svibnja u Europskom parlamentu održala se konferencija u organizaciji zastupnika Zelenih/ESS-a "Čista energija za sve Jugoistočne Europljane".

Zemlje Jugoistočne Europe imaju veliki potencijal za obnovljive izvore, a prema posljednjim provedenim studijama cijela regija mogla bi temeljiti svoju energetska budućnost gotovo 100% na obnovljivim izvorima bez ugrožavanja sigurnosti i opskrbe energijom do 2050. godine. Energetska unija i zakonodavni paket "Čista energija za sve Europljane" je okvir u kojem se taj cilj može ostvariti i optimalno iskoristiti potencijale obnovljivih izvora energije. Posebno treba istaknuti regionalni pristup u novom zakonodavnom paketu koji potiče države članice na operativnu suradnju, uspostavu regionalnog tržišta i izradu zajedničkih planova razvoja. Prilikom otvaranja konferencije zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za industriju, istraživanje i energetiku Davor Škrlec osvrnuo se na tri vrlo važna izazova za koja se moraju pronaći održiva rješenja.

"Prvi izazov odnosi se na političku volju. Većina država u regiji nalazi se pri vrhu liste zemalja s korupcijom na svim razinama vlasti. Uobičajeni pristup u provedbi energetske strategije i planova je traženje rješenja koja se mogu provesti za vrijeme mandata od četiri godine, bez sagledavanja problema na duži

rok. Za uspostavu regionalne suradnje potrebno je više međusobnog povjerenja i solidarnosti, a kako se izbori u regiji često dobivaju na račun međusobne netrpeljivosti, očito je potreban dodatni napor iz EU-a kako bi se dogodile promjene. Drugi izazov je društveno uvjetovan. Regija je u nizu projekata i analiza prepoznata po izraženom problemu energetske siromaštva. Teško je približiti politiku EU-a u kojoj se građani nalaze u središtu energetske tranzicije i proizvođači su energije, kad se svakodnevno bore za preživljavanje. Posljednji, treći izazov je financijske prirode. Građani teško dolaze do jeftinog kapitala kojim mogu financirati svoje projekte obnovljivih izvora energije ili energetske učinkovitosti, dr-

žavne potpore su podložne parcijalnim političkim interesima i ne potiče se kolektivna proizvodnja energije kroz energetske zadruge. Za veće projekte obnovljivih izvora energije cijena kapitala je za istu vrstu projekta dva do tri puta viša nego u Njemačkoj ili Belgiji. Naravno da je razlog tome i politička nesigurnost u tim zemljama iako bi one trebale ne samo transponirati, već implementirati i provoditi energetske klimatski okvir politika EU-a. Ako to ne napravimo uspješno i osiguramo održivu tranziciju energetske sektora u Jugoistočnoj Europi za razdoblje poslije 2020. godine, ugrožit ćemo klimatske ciljeve EU-a i ciljeve za koje smo se obvezali Pariškim sporazumom." – rekao je Škrlec.

JEDINSTVENO DIGITALNO TRŽIŠTE

Besplatan internet - WiFi4EU za sve građane diljem Europske unije

Europski parlament, Vijeće EU-a i Europska komisija postigli su u pregovorima 29. svibnja politički sporazum o pokretanju i financiranju inicijative "WiFi4EU" kojom se podupire uvođenje besplatnih javnih Wi-Fi hot spotova u lokalnim zajednicama diljem Europske unije na javnim mjestima kao što su trgovci, parkovi, knjižnice, bolnice i drugi javni prostori.

Prepoznatljiv višezjezični portal WiFi4EU omogućavat će tako korisnicima besplatnu, sigurnu i brzu internetsku vezu. Politički sporazum uključuje obvezu triju institucija u osiguravanju ukupnog iznosa od 120 milijuna eura koji će biti dodijeljen za financiranje opreme za javne besplatne Wi-Fi usluge u 6000 do 8000 općina u svim državama članicama.

Odluka o izvorima financijskih sredstava bit će donesena nakon završetka zakonodavnih rasprava o pregledu trenutnog Višegodišnjeg financijskog okvira EU-a.

Zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za regionalni razvoj Davor Škrlec snažno podupire ovu inicijativu koja ima za cilj svakom europskom selu i svakom gradu omogućiti besplatni bežični pristup brzom internetu oko glavnih središta javnog života do 2025. godine.

"Cilj jedinstvenog digitalnog tržišta je izgraditi potpuno povezanu Europu u kojoj svatko ima pristup visokokvalitetnim digitalnim mrežama. Inicijati-

vom 'WiFi4EU' poboljšat će se povezivost u manjim sredinama koje imaju ograničen pristup internetu.

Ovaj program posebno se mora usredotočiti na ruralna područja te druge zone u kojima postoji rizik od iseljavanja i depopulacije.

Lokalne javne vlasti koje žele ponuditi Wi-Fi na područjima gdje slična javna ili privatna ponuda još ne postoji, moći će se prijaviti za financiranje putem jednostavnog i nebirokratskog procesa, primjerice, elektroničkom prijavom i plaćanjem kuponom.

Potpore dodijeljene u obliku bonova bit će korištene za kupnju i ugradnju najsuvremenije opreme u obliku lokalnih bežičnih pristupnih točaka, dok će javno tijelo pokriti troškove rada same veze.

Zahtjev za financiranje moći će se podnijeti nakon što se sustav uspostavi, a projekti će se birati prema redoslijedu podnošenja.

Vrlo je važno naglasiti kako će se sredstva dodjeljivati na geografski uravnotežen način tako da besplatni brzi internet bude dostupan građanima diljem Europske unije." – rekao je Škrlec.

55 milijuna građana EU-a sebi ne može priuštiti kvalitetan obrok svaki drugi dan

Europski parlament usvojio je danas izvješće o smanjenju bacanja hrane kojim poziva Europsku komisiju na ambiciozniji pristup u donošenju obvezujućih ciljeva za sve države članice EU-a u pogledu smanjenja bacanja hrane za 30% do 2025. godine i 50% do 2030. godine u odnosu na razinu iz 2014. godine.

30%
OF FOOD
PRODUCED
GOES TO
WASTE

YOGURT

BEST BEFORE:
YESTERDAY

THAT'S
88.000.000
TONNES
A YEAR IN THE EU

The Greens EFA
in the European Parliament

Izvjestitelj u sjenu Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a Davor Škrlec na raspravi je podsjetio povjerenika za zdravlje i sigurnost hrane, Vytenisa Andriukaitisa, na nedavnu studiju Revizorskog suda koja pokazuje kako pored političke volje i rasprave o bacanju hrane Komisija nije uložila veći napor u rješavanje tog problema. "Drago mi je čuti kako ćete zajedno s drugim povjerenicima predano raditi na tome i željno iščekujem trijalog Europskog parlamenta, Vijeća EU-a i Eu-

ropske komisije kojim ćemo usuglasiti konačni prijedlog. Kao izvjestitelj u sjenu Kluba zastupnika Zelenih/ESS-a osigurao sam uvođenje obvezujućeg cilja za Europsku uniju o bacanju hrane i zanima me hoćete li u trijalogu pokazati predanost da stanete na stranu Europskog parlamenta i uvjerite države članice kako je rasipanje hrane gospodarski, društveni i ekološki problem. Za vrijeme pregovora morate biti svjesni kako toga dana 55 milijuna građana Europske unije

sebi nije moglo priuštiti kvalitetan obrok, dok se godišnje 180 kilograma hrane po stanovniku baci na odlagališta. Pojedine države članice još su uvijek daleko od postizanja ciljeva koje smo definirali u paketu kružne ekonomije što se tiče smanjivanja otpada do 2030. godine. Naravno da teret trebaju preuzeti svi – političari, građani i gospodarstvenici. Kroz inovacije i tehnologiju omogućit ćemo smanjenje bacanja hrane, ali i da sama ambalaža ne završi na odlagalištima i u spalionicama

jer u svijetu godišnje dva milijuna ljudi umire od posljedica spaljivanja otpada.“ – rekao je Škrlec..

Proizvoditi manje, hraniti više!

Već dugi niz godina grupacija Zelenih/ESS vodi borbu za sigurnost hrane, socijalnu pravdu, robusne ekosustave i protiv klimatskih promjena. Europski parlament je 16.5.2017. usvojio još jednu neobvezujuću odluku kojom se poziva na više ambicija u smanjenju rasipanja hrane, poboljšanju učinkovitosti resursa i sigurnosti hrane. Ona poziva na usklađenu definiciju rasipanja hrane unutar Unije i mjera potrebnih za postizanje ciljeva Unije o smanjenju rasipanja količine hrane od 30% do 2025. godine i 50% do 2030. godine u usporedbi s polaznom 2014. godinom.

Jeste li rekli "otpad"?

Oko 88 milijuna tona hrane gubi se u EU svake godine. To znači 173 kg potrošnje hrane po osobi i 170 tona emisije CO2 emitirane tijekom proizvodnje i zbrinjavanja potrošene hrane. To također znači i gubitak oskudnih resursa koji su potrebni za proizvodnju hrane, kao što su zemlja, tlo, voda, fosfor i energija. Ali otpad zapravo nije uvijek otpad. Ovo novo izvješće zahtijeva jasnu hijerarhiju: prvo, ako je "otpad" hrana još uvijek ispravna za konzamaciju, ljudi bi ju trebali koristiti. To se naziva prevencija. Zatim, ako nije ispravna za ljude, ali još uvijek je ispravna za životinje, trebala bi se koristiti u za prehranu životinja. Zatim, ako nije

ispravna ni za ljude, ni za životinje, trebala bi otići na organsku reciklažu. Sljedeći korak je oporavak energije i posljednji, kada se ne može koristiti za bilo što drugo, treba ju klasificirati kao otpad. Samo tada.

Pronaći još siromašnih za hraniti ili riješiti siromaštvo?

Nitko ne sumnja u činjenicu da postoji ogromna neučinkovitost u sustavu. Pa zašto to još nije riješeno? Zato što se još uvijek raspravlja o nekim od uzroka: je li rasipanje hrane rezultat prekomjerne proizvodnje ili premale potrošnje, ili oboje?

Oni koji vole vidjeti donacije hrane dobrotvornim organizacijama kao rješenje za rasipanje hrane i gladi očito propuštaju točku da ako postoje dobrotvorne organizacije, to je zato što postoji siromaštvo. Glad je samo rezultat toga. I sveobuhvatan politički odgovor na siromaštvo nije samo ublažavanje kroz donacije hrane, već više socijalne pravde i mira, a manje nejednakosti i nasilja. Štoviše, davanje "viška hrane" bankama hrane može se koristiti za o-

pravdanje proizvodnje viška hrane umjesto usklađivanja ponude s potrebama.

Usklađivanje ponude hrane s potrebama

Znači, rasipamo hranu jer proizvodimo previše? U nedavnom posebnom izvješću o borbi protiv rasipanja hranom, Europski revizorski sud izričito spominje prekomjernu proizvodnju i politike koje mogu dovesti do toga. Doista, svi koraci trenutnog lanca hrane doprinose proizvodnji „otpada“, bilo da se radi o proizvodnji, transportu, skladištenju, obradi, maloprodaji ili kupnji od strane potrošača. Ovo izvješće naglašava potrebu da poljoprivredno-prehrambeni sektor pobliže planira proizvodnju s ciljem ograničavanja viškova hrane i pravednije plaće proizvođačima kako bi se povećala vrijednost proizvoda. To znači stvarnu reformu naše zajedničke poljoprivredne politike (CAP): zaustavimo degradaciju zemlje, biološke raznolikosti i oprašivanja i degradacije drugih prirodnih resursa!

Pametni gradovi - budućnost ili stvarnost?

Pametni gradovi su nova industrija 21. stoljeća. Razvoj korisnih rješenja na osnovu realnih podataka iz gradskog života je novi potencijal globalne komercijalizacije. Razvijeni sustav pametnog grada upućuje direktno i na razvijeni stupanj rukovanja tehnologijom kod lokalnog stanovništva, kao i na preduvjet za to - kvalitetno obrazovanje stanovništva o aktualnim potrebama modernog života. Ukratko, *smart city* je glavni indikator uspješnog razvitka gradske sredine i njegova stanovništva u svim aspektima.

Gradovi i njihova infrastruktura su jedinice, odnosno kompleksi, koji svakodnevno moraju ići u korak s vremenom i jednakom brzinom napredovati i rasti, kako bi zadovoljili potrebe prosječnog europskog, odnosno svjetskog građanina. Neki gradovi u tome uspijevaju bolje, a neki lošije. Činjenica je kako će do 2050. godine čak 70% populacije živjeti u gradovima, što upućuje na zaključak kako gradovi

moraju postati što održiviji i samodostatni kako bi pružili kvalitetan život svojim građanima. To podrazumijeva prije svega pametnu infrastrukturu te održivo korištenje resursa dostupnih u neposrednom okruženju gradova – potencijal koji je za sada u velikom broju europskih gradova nedovoljno iskorišten. Koncept koji odgovara ovim uvjetima je tzv. „smart-city“ koncept, odnosno

koncept pametnih gradova. U najkraćim crtama, radi se o načinima anticipiranja trendova razvoja u svim područjima koji se dotiču života u gradovima. Štoviše, od iznimne je važnosti da provedba koncepta pametnih gradova zahvati sve dijelove gradskog područja, što više aspekata gradskog života, te što više skupina građana koji na određenom području obitavaju. Pritom također treba voditi

računa o tome da navedeni koncept, kao i njegove beneficije budu posebno usmjerene u korist pogođenih skupina građana, kao što su građani smanjenje pokretljivosti te starije stanovništvo. Nažalost i u razvijenijim sredinama primjećujemo veliki manjak razvijenih sustava skrbi i njege starijih i nemoćnih osoba, kao i jednako veliki manjak odgovarajuće infrastrukture prilagođene istima. Jedna od velikih digitalnih korporacija je pokrenula projekt kojim je ulagala u razvijanje sustava olakšavanja samostalnog života starijim i nemoćnim ljudima putem razvijanja ideje pametnih hladnjaka. Pametni hladnjak je programiran na način da može identificirati manjak pohranjene hrane te kontaktirati obližnju trgovinu namirnicama čije će osoblje zatim dostaviti hranu na adresu koju će sustav zajedno sa zahtjevom naznačiti.

Realna slika pametnih gradova u Hrvatskoj i Europskoj uniji

Održivi razvoj urbanih područja je jedan od najvećih izazova današnjice. On podrazumijeva nove, efikasne i „user-friendly“ tehnologije i usluge, poglavito u područjima energije, transporta te informacijske i komunikacijske tehnologije. Upravo je ovo načelo misao vodilja Europskog inovacijskog partnerstva (EIP) za pametne gradove i zajednice koje okuplja gradove, industriju i građane u održiva integrirana rješenja kojima će poboljšati život u urbanim sredinama. Integrirana rješenja pritom podrazumijevaju integrirani pristup koji obuhvaća čitav aspekt istraživanja i razvoja naprednih tehnoloških rješenja. Da bi grad postao „pametan“, nije dovoljna samo napredna tehnologija. Svaki grad mora inzistirati na izgradnji vlastitog identiteta po kojem će biti prepoznat i po kojem će biti privlačan investitorima, građanima i turistima. Koncept pametnih

gradova mora, stoga, uzeti u obzir različite zahtjeva, ograničenja i prednosti, te izazove s kojima se pojedini gradovi suočavaju. Status pametnog grada u jednom gradu ne predstavlja isti status u drugom gradu, kao ni uvjete njihovih ostvarenja. Pametni gradovi svoj koncept najviše duguju viziji onih koji taj koncept stvaraju, onih koji poznaju što određenom gradu nedostaje, a što mu otvara brojne prednosti. Stoga je dobro razrađena strategija razvoja pametnog grada definitivno neophodno rješenje.

Koje mjesto zauzima Hrvatska?

Hrvatska je relativno konzervativno društvo kada je riječ o usvajanju novih tehnoloških ideja. Međutim, iako Hrvatska u ovom vidu zaostaje za nizom urbanih područja Europske unije, sitnim korakom ipak napreduje. Od 128 hrvatskih gradova, njih više od 40 razvija koncept pametnih gradova te primjenjuje „pametna“ rješenja koja omogućuju kvalitetniji život u gradu. Čakovec je tako, na primjer, prvi grad u Hrvatskoj koji će se moći pohvaliti pametnom rasvjetom (800 000 kn iz EU fondova), a Pula je još 2008. godine uvela elektronsko poslovanje uprave, dok je grad Zagreb proveo energetske obnovu društvenih objekata te nekoliko projekata koji se tiču održivog prijevoza. Zagreb je nedavno, u suradnji s Agencijom, započeo s izradom strategije razvoja pametnog grada. Jednako tako, pametna rješenja za što efikasnije funkcioniranje lokalne samouprave postaju polako i hrvatska stvarnost. Dubrovnik je primjer koliko optimizacija upravljanja odvozom otpada, posebno u vrijeme turističke sezone, može olakšati ne samo izvršavanje funkcija komunalnih poduzeća, već i život svih građana. Putem sustava pametnih spremnika zahvaljujući GPS odašiljaču i softveru u realnom vreme-

nu šalje se u obliku e-maila ili SMS-a signal o svojoj popunjenosti na pametne telefone djelatnika Čistoće te se na taj način u udarnom ljetnu periodu smeće odvozi i do devet puta na dan.

Naravno, ti sitni koraci su daleko od ostvarenja europskih gradova koji se mogu smatrati uzorima pametnog razvitka grada. Amsterdam je možda jedini grad u svijetu koji ima više problema sa zakrčenošću pješacima i biciklima nego vozilima. Čak 67% ukupnog kretanja gradom se obavlja pješice ili bicikliranjem. To i nije toliko nezamislivo uzmemo li u obzir nevjerovatno kvalitetno razvijenu mrežu biciklističkih staza i odličnu povezanost istih s centralnim dijelovima grada. Čitava Nizozemska može se promatrati kroz prizmu velikom pametnog grada – odlična infrastruktura, 4G pokrivenost na nacionalnoj razini te proaktivna politika koja aktivno zakonski regulira i potiče daljnji razvitak koncepta pametnog grada. Amsterdam je područje urbanog laboratorija, uvijek otvorenog za upotrebu otvorenih podataka te novih rješenja mobilnosti. Berlin, Beč, Pariz, London i Stockholm su također gradovi koji se posljednje godine spominju kao uzorni primjeri pametnih gradova. Pri samom vrhu je i Kopenhagen koji je uz to i 2014. godine bio Europska zelena prijestolnica. Kopenhagen ima jednu od najnižih ugljičnih stopa u svijetu, a isto tako i jedan od najambicioznijih akcijskih planova redukcije ugljika. Jednako kao i Amsterdam, i Kopenhagen ima impresivnu stopu upotrebe bicikli kao prijevoznog sredstva. Grad je u suradnji s Massachusetts Institute of Technology (MIT) razvio pametne bicikle opremljene senzorom koji vozaču pruža informacije u realnom vremenu o gužvi u prometu i trenutnoj kvaliteti zraka.

Tekst: Matea Klarić

Europski EFOS tjedan u Osijeku

3. Europski EFOS tjedan koji se održao od 8. - 10. svibnja u organizaciji Udruge studenata ERUDIO i Ekonomskog fakulteta u Osijeku obilježio je Dan Europe 9. svibnja u čast Schumanove deklaracije koja je davne 1950. godine bila prvi korak k stvaranju Europske unije kakvu poznajemo danas.

Manifestacija se ove godine održala u tri dana pod tri različite teme, svaka prigodno za pojedini dan. Tako se od ponedjeljka do srijede moglo čuti više o održivosti, mogućnostima koje pruža Europska unija te pokupiti informacije o samoj Europskoj uniji. Ciljanim odabirom tema nastojalo se približiti građanima bitne teme koje svakodnevno proživljavaju građani Europske unije.

Krenuvši od kraja, trećeg dana manifestacije, moglo se čuti više informacija o samom europskom projektu i stanju u kojem se trenutno nalazi Europska unija, pogotovo u kontekstu Brexita, koji se može pripisati plasiranju neistinitih, odnosno lažnih informacija britanskoj javnosti od strane populističkih grupacija iz Velike Britanije. Na tom primjeru se najjasnije vidi koliko prave, točne informacije predstavljaju potrebu svim građanima Europske unije kako se s građanima ne bi moglo manipulirati. Organizatori se nadaju da će svi polaznici manifestacije dobiti potrebne informacije, ali i potražiti druge izvore kako bi na temelju znanja i informacija mogli formirati svoj stav o Europskoj uniji. Kako se kaže, prvo znanje, onda stav! Drugog dana, sami Dan Europe 9. svibnja tematski je označen kao mogućnosti koje pruža Europska unija. Velik broj

mogućnosti se odnosi upravo na mlade u sklopu programa Erasmus+, volontiranja, stažiranja i zaposlenja u institucijama Europske unije te zaposlenja u drugim državama članicama. Upravo zastupnik u Europskom Parlamentu Davor Škrlec smatra da mladi trebaju dobiti priliku jer oni donose nove ideje i pozitivnu energiju. U tom kontekstu je u njegovom Uredu zaposleno dvoje bivših stažista, a ukupno je kroz Ured primljeno 25 mladih ljudi kroz volontiranje u Hrvatskoj i stažiranje u Europskom parlamentu kako bi mladi ljudi prikupili nova iskustva, stekli nova znanja i vještine te pridonijeli radu samog Ureda. Nadalje, istaknuta je potreba poticanja društvenog aktivizma kroz rad udrugama i rada na projektima. Kao glavne kompetencije digitalnog doba u kojem se nalazimo izdvojena je kreativnost,

uporaba digitalnih tehnologija i inovativnost.

Također, mogućnosti su brojne i u pogledu financiranja projekata iz strukturnih fondova. Puni potencijal koji imamo kao punopravna članica Europske unije još uvijek nije do kraja iskorišten. Upravo u tom djelu se otvaraju nove pozicije za mlade ljude da pokažu koliko znaju i mogu u izradi projektne dokumentacije i povlačenju sredstava iz strukturnih fondova. Na taj način mladi mogu postati aktivni građani i iskoristiti pogodnosti koje nam pruža članstvo u Europskoj uniji.

Prvi dan manifestacije je bio posvećen održivosti koja je istaknuta kao vrlo važna tema za Europsku uniju bez koje nema budućnosti same Unije, ali ni cijelog čovječanstva. Građani svijeta moraju postati svjesni

problema onečišćenja i zadržanosti otpadom što je realnost ukoliko se ne okrenemo održivom načinu života i razmišljanja. Svaki pojedinac može doprinijeti zajednici na način da putem digitalnih brojlara prati potrošnju energije u svom kućanstvu, proizvodi energiju u maloj količini koja sumarno može značiti jako puno. Svaka promjena kreće od pojedinca, stoga svi skupa moramo preuzeti odgovornost za svijet u kojem živimo. Puno potencijala nude i koncepti poput pametnog grada ili pametnog sela koji u dobrom dijelu Europske unije tek trebaju zaživjeti. U Europskoj uniji se razvoja koncept energetske unije i čiste energije za sve što treba biti okosnica u daljnjem razvoju. Europska unija mora biti predvodnica u borbi protiv klimatskih promjena, zagađenja, u očuvanju bioraznolikosti, razvoju digitalnih tehnologija, razvijati moderne, zelene i digitalizirane industrije.

Zastupnik Škrlec je kroz predavanje o kružnoj ekonomiji, 'Kružna ekonomija-ekonomija 21. stoljeća', govorio o temi koja je vrlo aktualna i bliska studentima Ekonomskog fakulteta te predstavlja budućnost za razvoj Unije. Nakon predavanja je zaključio: Kroz cijelu povijest čovječanstva civilizacije su napredovale i razvijale se čemu se i danas divimo. Hoćemo li biti generacija koja je ostala u prošlim vremenima koristeći zastarjele tehnologije i hoćemo li biti generacija koja nije vodila brigu o okolišu i bila svjesna klimatskih promjena? Nadam se da nećemo, jer ćemo u suprotnom, ako nastavimo sa dosadašnjom praksom nebrige o

okolišu i gomilanja smeća, kao što sam rekao na plenarnoj sjednici, zajedno s Trumpom gledati Zemlju s Mjeseca." U sklopu prvog dana istaknuta je suradnja Ureda zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca i Knjižnice Ekonomskog fakulteta na projektu „zelena“ knjižnica. U sklopu prve faze suradnje dodijeljene su nagrade u sklopu natječaja za najbolju „zelenu“ knjižnicu na kojem je pobijedila Knjižnica Osnovne škole kralja Tomislava Našice te će njihovi predstavnici posjeti zastupnika Škrleca u Europskom parlamentu u Briselu tokom lip-

nja 2017. godine. Pojam „zelene“ knjižnice, između ostalog, pretpostavlja edukaciju, brigu o potrošnji energije, pametno upravljanje starom i otpisanom knjižničnom građom i digitalizaciju. Knjižničari kao prenosioci znanja trebaju prednjačiti u edukaciji građana i pokazati svoj dobar primjer upravljanja. Upravo zbog toga suradnja između Knjižnice Ekonomskog fakulteta u Osijeku i Ureda zastupnika u Europskom parlamentu Davora Škrleca nastavlja se i u budućnosti.

Tekst: Mislav Mihaljević

Komisija upozorila Hrvatsku da poboljša razmjenu informacija radi borbe protiv terorizma

Europska komisija uputila je 17. svibnja obrazloženo mišljenje Hrvatskoj jer nije u potpunosti provela prümске odluke koje su važan element Europskog programa sigurnosti iz 2015. godine. Te su odluke ključan instrument za učinkovitu borbu protiv terorizma i prekograničnog kriminala, a državama članicama omogućuje brzu razmjenu podataka o DNK-u, otiscima prstiju i nacionalnih podataka o registraciji vozila.

Zastupnik u Europskom parlamentu Davor Škrlec smatra kako neprovođenjem spomenutih odluka Hrvatska ne sudjeluje dovoljno u borbi protiv terorizma i prekograničnog kriminala.

“Hrvatska je primila službenu opomenu u rujnu 2016. godine jer nije u potpunosti provela prümске odluke, što znači kako još uvijek nije osigurala automatsku razmjenu informacija koje se tiču DNK, otisaka prstiju i podataka o registraciji vozila.

Komisija je od Hrvatske danas zatražila da brzo privede kraju potreban rad na ispunjavanju svojih zakonskih obveza. Imamo rok od dva mjeseca da odgovorimo nakon čega Komisija može uputiti slučaj Sudu Europske unije.” – rekao je Škrlec.

Na plenarnoj sjednici Europskog parlamentu u Strasbourgu zastupnici su raspravljali o provedbi Uredbe u pogledu jačanja kontrola provjerom u relevantnim bazama podataka na vanjskim granicama država članica EU-a i na vanjskim granicama schengenskog prostora.

Države članice obvezuju se provoditi sustavne provjere putnika što je rezultiralo velikim zastoјima i produženim čekanjem na graničnim prijelazima između Slovenije i Hrvatske otkako je Uredba 7. travnja stupila na snagu.

“Neupitno je kako će u kontekstu nadolazeće turističke sezone Hrvatska snositi teške gubitke u turističkom sektoru ukoliko se ne prijeđe na ciljane provjere putnika u situacijama zastoја prometa.

Neupitna je štetnost za okoliš i zdravlje zbog emisija vozila koja satima čekaju u kolonama.

Pozivam stoga Komisiju, kao i Vlade Hrvatske i Slovenije, na što skorije donošenje trajnog i učinkovitog rješenja ovom problemu. Prema Uredbi države članice mogu se odlučiti na provođenje ciljanih provjera kada je otežan protok prometa, a čekanje na granici traje više od 15 minuta.

Budući da Hrvatska nije u potpunosti implementirala prümске odluke, moramo se zapitati zbog čega se ustraje na sustavnim provjerama na granicama. Zanima me što Vlada RH ima za reći o tome? – poručio je Škrlec.

Komisija poziva Hrvatsku da ispravno prenese propise EU-a o zaštiti prirode u svoje nacionalno zakonodavstvo

Krajem travnja Europska komisija predstavila je novi Akcijski plan za poboljšanje zaštite prirode i biološke raznolikosti u Europskoj uniji koji obuhvaća 15 mjera koje će biti provedene do 2019. godine kako bi se poboljšala provedba Direktive o staništima i Direktive o pticama, vodećih direktiva EU-a o zaštiti prirode.

Nakon što je ustanovila ozbiljne nedostatke u hrvatskom zakonodavstvu u pogledu obveza zaštite područja i vrsta, Komisija je Hrvatskoj u veljači, travnju i rujnu 2016. poslala službene opomene, a ovoga puta ponovno je zatražila od Hrvatske da u potpunosti prenese propise EU-a o očuvanju divljih ptica, prirodnih staništa i zaštiti divlje flore i faune u svoje nacionalno zakonodavstvo.

Propisi EU-a o pticama i staništima temelj su europske politike očuvanja prirode kojima je uspostavljena ekološka mreža Natura 2000 zaštićenih područja koja pokriva više od 18% kopnene i 6% morske površine EU-a. Samo ova zaštićena područja, zahvaljujući pružanju usluga ekosustava kao što su skladištenje ugljika, pročišćavanje vode, oprašivanje i turizam, imaju udjel u BDP-u EU-a između 1,7 i 2,5%.

Zastupnik u Europskom parlamentu i član Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane Davor Škrlec pozdravlja u ime Zelenih predanost Komisije u donošenju Akcijskog plana za ispravljanje provedbenih nedostataka koji se odnose na direktive o prirodi.

“Komisija je upozorila kako na-

dležna tijela u Hrvatskoj još uvijek nisu na odgovarajući način prenijela obvezu izbjegavanja pogoršanja zaštićenih staništa i znatnog uznemiravanja zaštićenih vrsta niti su osigurala ispravnu procjenu određenih planova na područjima mreže Natura 2000.

Komisija navodi kako su u hrvatsko zakonodavstvo uvedeni novi izuzeci koji nisu predviđeni direktivama, čime se umanjuje razina zaštite. Budući da Hrvatska i dalje odlaže donošenje izmjena glavne nacionalne mjere kojom se prenose dvije direktive u području zaštite prirode, Komisija sada šalje posljednja upozorenja u oba predmeta. Ako Hrvatska ne postupi u skladu s tim u roku od dva mjeseca, predmet se može u-

putiti Sudu Europske unije.

Novim Akcijskim planom važno je pružiti učinkovitu podršku nacionalnim i regionalnim akterima te poboljšati inspekcije zaštite okoliša, uključujući nadležnost i izgradnju kapaciteta te bolju raspodjelu resursa. P

otrebno je ojačati odgovornost direktiva za okoliš i osigurati da se u sve infrastrukturne projekte ugrade odgovarajuće mjere zaštite okoliša.

Također, EU ne može ostaviti financiranje investicija isključivo lokalnim akterima. Biološka raznolikost mora biti uključena u proračun EU-a iza 2020. godine, a to će zasigurno zahtijevati daljnje proširenje programa LIFE.” – rekao je Škrlec.

6. scenarij za budućnost Europske unije: Prostor slobode, sigurnosti, demokracije i ljudskih prava

EUROPSKA UNIJA POSTAJE KONTINENTALNI PROSTOR SLOBODE, SIGURNOSTI, DEMOKRACIJE I LJUDSKIH PRAVA

GDJE I KAKO?

Niti EU27 u trenutnom obliku niti europske države svaka za sebe nisu spremni suočiti se s aktualnim izazovima; države članice stoga odlučuju dijeliti više moći, resursa i područja zajedničkog donošenja odluka. Shvativši da mir još uvijek predstavlja izazov, a solidarnost apsolutnu nužnost, države članice gledaju pregovore o Brexitu kao poziv za buđenje. Tražeći rješenje za krizu legitimnosti EU institucija i povećanje popularnosti anti-europskih pokreta, države članice odgovaraju rastućem pritisku zahtjeva za više demokracije i transparent-

nosti. Kao rezultat, odlučuju uzdignuti se iznad paralize koja proizlazi iz potrebe jednoglasnosti, upravljanje Eurozonom postaje transparentnije i demokratsnije dok konvergencija društvenog i fiskalnog postaje prioritet. Nacionalni izbori sve se više bave europskim pitanjima potičući zblizavanje unutar političkih obitelji. Europljani se osjećaju sve uključeni, a njihovo povjerenje u Europu i vjera u budućnost rastu.

DO 2025. TO ZNAČI:

Na međunarodnoj pozornici Europa postaje primjer za rješavanje sukoba, suradnju i

solidarnost; obrambena, vanjska i sigurnosna politika EU-a su integriranije i orijentirane na postizanje mira što pomaže sprječavanju sukoba u svijetu. Glas Europske unije čuje se u međunarodnim organizacijama gdje se ona zalaže za strožu regulaciju globalizacije. Na unutarnjem planu, sve više europskih građana koristi slobodu kretanja i prebivališta u drugim državama članicama s atraktivnim opcijama diljem Europske unije kroz Europske snage solidarnosti, Erasmus za sve i druge programe koji nude priliku za stjecanje europskog iskustva. Europske institucije su demokratsnije i transpar-

entnije: lobističke aktivnosti i korporativni interesi su strogo regulirani, a konflikti interesa se sprječavaju. Građani imaju pristup dokumentima. Europska građanska inicijativa je prošla korjenite reforme i pruža građanima mogućnost da utječu na EU zakonodavstvo. Temeljna prava i slobode se provode i EU ima adekvatna sredstva da osigura da se ona poštuju. Svi građani mogu saznati kako je njihova država glasovala u Vijeću.

Unutar Eurozone, Euroskupinom predsjedava Povjerenik. Demokratska kontrola nad ekonomskim upravljanjem vodi do odustajanja od mjera štednje. Reformirani Pakt o stabilnosti i rastu uključuje obvezujuće kriterije što se tiče zapošljavanja, obrazovanja, zaštite okoliša i socijalnih prava.

EU proračun je povećan zahvaljujući zajedničkim porezima na okoliš. Europska unija se približava osiguravanju prosperiteta za sve građane. Socijalne politike sad uključuju univerzalni dohodak i plan za smanjivanje nezaposlenosti. Investira se u ekonomiju usmjerenu na budućnost i ubrzano se razvijaju obnovljivi izvori energije.

Ekonomске nejednakosti, društvena isključenost i siromaštvo se smanjuju, a solidarnost prevladava u kreiranju politika za pitanje izbjeglica unutar Unije.

PREDNOSTI I NEDOSTACI

Više supsidijarnosti s jasno definiranim odnosima između lokalne, nacionalne i EU razine u kombinaciji s povećanom

participacijom građana čine odluke učinkovitijima i legitimnijima. Europljani se osjećaju osnaženo i uključeno, a EU jača. Otpor i dalje proizlazi iz vlada država članica koje osjećaju da gube utjecaj, a nacionalističke snage navikavaju se na mjesto u opoziciji.

UTJECAJ NA POLITIKE

JEDINSTVENO TRŽIŠTE I TRGOVINA

Pregovori o trgovačkim sporazumima vode se potpuno transparentno; lobisti su registrirani, njihov utjecaj na donošenje politika vidljiv je svima i može mu se oduprijeti.

EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA

Euroskupinom predsjedava Povjerenik; o odlukama se raspravlja u Europskom parlamentu i na razini nacionalnih parlamenata; postoje obvezujući ciljevi kako bi se smanjili nejednakost i siromaštvo.

SCHENGEN, MIGRACIJE I SIGURNOST

Donesena je zajednička politika azila štiteći pravo na azil. Svake godine EU poštuje kvote iz UNHCR-ovog programa za premještanje; uredbu iz Dublina zamijenilo je načelo pravedne distribucije.

VANJSKA POLITIKA I OBRANA

Razmjena informacija i integracija sigurnosnih službi u jedinstveni sustav pod nadzorom su Europskog parlamenta; EU je stalna članica Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.

EU PRORAČUN

Više supsidijarnosti u trošenju proračuna; EU novac bliži je građanima; napokon su dogovorena sredstva koja pripadaju isključivo EU; stabilizatori EU-a integrirani su u proračun.

KAPACITET ZA OSTVARIVANJE

Više supsidijarnosti i legitimiteta vodi do učinkovitijeg donošenja zakona i veće razine odobravanja EU odluka.

PRAKTIČNI PRIMJERI

Izlaznost na izborima za Europski parlament se povećava: 2024. trećina zastupnika u Europskom parlamentu bira se na transnacionalnim listama, Komisija ima manji broj povjerenika koje biraju Parlament i Vijeće, Europsko vijeće nudi političko vodstvo.

2019. paneuropski sindikati uspijevaju zaustaviti posljednji pokušaj spajanja u kemijskog industriji i nameću plan Komisiji da osnaži javne usluge diljem EU-a.

Zviždači su zaštićeni, Snowden dobiva azil, a zaštita podataka je pojačana. Od 2020. godine, svi mladi Europljani koji žele, mogu prije svog 25. rođendana odraditi šestomjesečnu praksu u Europskoj volonterskoj službi u drugoj državi članici.

2021., Europska građanska inicijativa koju podupire 2.5 milijuna građana predvodi donošenje sveobuhvatne zabrane pesticida, glifosata i opasnih supstanci u hranidbenom lancu.

Tekst: **Riki Pahlić**

Zemljište nije roba

Europski parlament poziva na pristup zemljišta malim i srednjim poljoprivrednicima, a ne korporacijama. Već dugo vremena *landgrabbing*, odnosno velika kupnja zemljišta za financijska ulaganja i industrijsku poljoprivrednu proizvodnju, prvenstveno se smatra problemom za zemlje u razvoju.

No Europa se suočava s istim problemom. Veliki investitori smatraju obradivu zemlju kao sigurnu investiciju. Trenutno, samo 3% gospodarstava kontrolira više od 52% obradivog zemljišta u Europi, a 80% subvencija zajedničke poljoprivredne politike (CAP) odlazi na samo 20% poljoprivrednih gospodarstava. Stoga je situacija u Europi usporediva s zemljama poput Brazila, Kolumbije i Filipina koje su poznate po svojoj neobično nepravednoj raspodjeli zemljišta. Utjecaj na ruralna područja je koban. Postojeća mala i srednja poduzeća ili novi sudionici teško mogu pristupiti zemljištu po fer cijenama. Umjesto toga, novi feudalni gospodari preuzimaju zemlju, s poslovnim modelom koji se temelji na špekulacijama, subvencijama i izbjegavanju poreza.

Europski parlament više neće samo promatrati. 26. travnja 2017. godine, Parlament je s velikom većinom glasova usvojio izvješće na vlastitu inicijativu, "Trenutni status koncentracije poljoprivrednog zemljišta u EU", izražavajući zabrinutost zbog prisvajanja zemljišta (*landgrabbing*) u Europi po prvi put. Parlament smatra da je vrijeme za uzbunu i poziva Komisiju i vlade država članica da zaustave daljnju koncentraciju europskih poljoprivrednih područja. Mala i srednja gospodarstva trebaju biti bolje zaštićena od korporacija i špekulanata. Zastu-

pnici u Europskom parlamentu traže obvezne gornje granice za izravna plaćanja po korisniku (a ne samo po podružnici), više preraspodjele prema prvim hektarima, bolju potporu novim sudionicima, transparentnost vlasništva, praćenje cijena, ali i zdravlje tla koje treba provesti Europski opservatorij.

"Pitanje raspodjele zemljišta također postavlja pitanje društveno poželjnog oblika poljoprivrede", kaže Maria Heubuch, koja je izjaviteljica u sjeni za grupaciju Zelenih/ESS-a. "Suočimo se s činjenicama, koncentracija zemljišta u rukama sve manje i manje korporacija je otrov za ruralne regije. Radna mjesta se smanjuju, dodana vrijednost se smanjuje, a odnos ljudi prema hrani i povjerenje u poljoprivredu je izgubljeno".

Primjer Boynitske, sela u Bugarskoj, ilustrira neizvjesnu situaciju ruralnih zajednica. Nakon pada komunizma, zemljište je vraćeno izvornim vlasnicima koji često više nisu imali nikakve veze s poljoprivredom. Sada su polja unajmljena velikim korporacijama, ali to nije stvorilo nikakve lokalne poslove. Naprotiv, teški strojevi dolaze u žetvu usjeva, uništavajući infrastrukturu ispod cesta i staza u tom procesu. Ironično, popravljanje uništene infrastrukture je jedina nova okupacija stvorena za stanovnike Boynitske.

Ne samo u bivšim komunističkim zemljama već u cijeloj Europi, korporacije kupuju velike parcele, često preko rupa u zakonu. Dok je stjecanje zemljišta propisano zakonom, u gotovo svim državama članicama, udio tvrtke na farmi može se prodati poljo-

privrednim poduzećima, bez javne kontrole, te stoga i bez poreza. Kupnjom udjela tvrtke tehnički ne "stječu zemlju", dok u praksi jasno kontroliraju korištenje tog zemljišta kroz udjele koje posjeduju. Poljoprivredno tlo je poželjan objekt za špekulacije u vremenima ekonomske neizvjesnosti i predvidivih nestašica sirovina. To povećava cijene zemljišta za male i srednje velike proizvođače hrane i nove sudionike koji se suočavaju s teškoćama u pristupu zemljištu po prihvatljivim cijenama. Tu navalu na zemlju pojačavaju subvencije zajedničke poljoprivredne politike (CAP). Također, ovdje korporacije koriste rupe u zakonu: često formiraju nekoliko podružnica kako bi dobile veće subvencije za manje farme.

Rezultat je da se mnogi manji objekti zatvaraju ili ne nalaze nasljednika - ali to nije nužno prepoznato kao problem na političkoj razini. Europska komisija govori eufemistički o "prirodnom i čak neophodnom procesu strukturnih promjena". Kako je manje od 3% svih poljoprivrednih gospodarstava Europske unije veće od 100 hektara, još uvijek postoji prostor za daljnje strukturne promjene, tvrdi Komisija. Zeleni/ESS su zadovoljni što je Europski parlament sada prihvatio jasan stav protiv ovakvog pristupa i poziva na politiku pomoći malim i srednjim gospodarstvima koja djeluju pošteno prema radnicima, okolišu i životinjama. Francuska je primjer o tome kako stvari mogu biti vrlo različite ako je prisutna politička volja. Cijene zemljišta su relativno stabilne, jer su snažno regulirane.

PARIŠKI SPORAZUM: DOK SAD NAPUŠTA BORBU PROTIV KLIMATSKIH PROMJENA, SVI SE MORAMO DRŽATI ZAJEDNO

Američki predsjednik Donald Trump donio je povijesnu odluku o izlasku američke strane iz Pariškog klimatskog sporazuma postignutog 2015. godine te ratificiranog od strane više od 100 zemalja u svijetu.

"Nevjerojatno je da je Trump odlučio povući se iz jedne od najvažnijih zadaća u svrhu borbe protiv klimatskih promjena. Njegova odluka je nazadna i nepovoljna, ne samo za okoliš, već i za čitavo gospodarstvo. Njegova pozicija je postala jasna već na posljednjem sastanku na vrhu skupine G7 koji se održao prošli tjedan. Sada je odlučio povući se iz Pariškog sporazuma i stati uz bok sa Sirijom i Nikaragvom. Sada se svi trebamo držati zajedno. Francuska i Njemačka pritom imaju glavne uloge za odigrati na nadolazećoj UN klimatskoj konferenciji. Važno je naglasiti kako je od iznimne važnosti da financijska potpora klimatskom fondu ni u jednom slučaju ne prestane." – rekao je Bas Eickhout, zastupnik grupacije Zelenih/ESS-a i član Od-

bora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane. "Ovaj primjer pokazuje kako predsjednik Trump namjerava i dalje nastaviti sa zastarjelim gopodarskim modelom. U vremenu u kojem se danas nalazimo nije moguće odvojiti borbu protiv klimatskih promjena od gospodarstva. Nacionalne vlade moraju rješavati ova dva pitanja ruku pod ruku. Umjesto da baca milijune dolara na subvencije za ugljen i energiju iz ugljena, predsjednik Trump bi trebao iskoristiti priliku te staviti zaštitu klime na snagu. To bi stvorilo mnogo veće mogućnosti za stvaranje radnih mjesta te za gospodarstvo u cjelini." – dodao je Yannick Jadot, zastupnik Zelenih te potpredsjednik Odbora za međunarodnu trgovinu i član Odbora za Industriju, istraživanje i energiju.

VIJESTI IZ EUROPSKOG PARLAMENTA

Zeleni|ESS
u Europskom parlamentu

IZVJEŠĆE KOJE ZAHTIJEVA SNAŽNIJE AKCIJE EUROPSKE UNIJE PO PITANJU RASIPANJA HRANE

Europski parlament usvojio je 16.5.2017. rezoluciju o smanjenju rasipanja hrane. Zeleni/ESS u potpunosti podupiru izvješće koje poziva na koordiniran zakonodavni odgovor po pitanju rasipanja hrane i poziva Europsku komisiju da uvede obvezujuće ciljeve za smanjenje količine rasipane hrane. Inicijativa dolazi nakon nedavne studije Europskog revizorskog suda koja je pokazala da se ambicije Europske komisije smanjuju. Prioritet Zelenih/ESS-a je isporuka dovoljne i održive količine opskrbe hranom što bi trebalo uvelike smanjiti rasipanje hrane, a ne daljnja ulaganja u neodržive metode proizvodnje.

EUROPA TREBA NOVI PRISTUP GLOBALIZACIJI

Europski parlament je na plenarnoj sjednici 16.5.2017. raspravljao o posljednjem izvješću Europske komisije o globalizaciji. Njihovi prijedlozi nisu dovoljni za ono što je potrebno te i dalje pružaju slobodu za nekontroliranu globalizaciju. Grupa Zelenih/ESS-a pozvala je na novi pristup globalizaciji, za puno hrabrije djelovanje koje uključuje međunarodnu utaju i izbjegavanje plaćanja poreza, poštene trgovinske odnose i investicijski plan za održive poslove. Imamo priliku dati Europskoj uniji novu svrhu kroz moć koja kontrolira globalizaciju i donosi pravednu trgovinsku razmjenu. Europska

unija može biti moć koja štiti prava svojih građana i osigurava da naše blagostanje nije izgrađeno na patnji ljudi iz zemalja u razvoju.

ODLUKA EUROPSKOG SUDA PRAVDE O NADLEŽNOSTIMA UNIJE I DRŽAVA ČLANICA U TRGOVINSKIM SPORAZUMIMA

Europski sud pravde (ECJ) utvrdio je 16.5.2017. kako je Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Singapura stvar mješovite nadležnosti, što zahtijeva ratifikaciju svih država članica kako bi Sporazum stupio na snagu. Ovo rješenje će imati velike implikacije za buduće trgovinske sporazume Europske unije. Za Zelene/ESS, ovo je važna odluka koja će oblikovati način na koji se dogovaraju budući sporazumi o slobodnoj trgovini Europske unije. Trenutačno postoji ogroman demokratski deficit u načinu na koji se pregovara o trgovinskim ugovorima, što se vidi kod TTIP-a i CETA-e. Sada postoje dvije stvari: Europska unija mora promijeniti svoj pristup trgovinskoj politici i države članice moraju biti uključene u odobravanje bilo kojeg sporazuma o slobodnoj trgovini, koji uključuje mehanizam za rješavanje sporova između investitora i države (ISDS).

IZVRŠITI PRESELJENJE IZBJEGLICA

Europski parlament je 16.5.2017. sa vrlo velikom većinom po-

držao rezoluciju o preseljenju izbjeglica unutar Europske unije, pozivajući države članice da provedu svoju odluku iz rujna 2015., kako bi preselile 160.000 izbjeglica unutar Europske unije. Ovim glasovanjem Europski parlament je osudio države članice što nisu uspjele preseliti izbjeglice. Za Zelene/ESS, zatvaranje europskih granica prema izbjeglicama i migrantima nije rješenje. Do sada je samo 11% izbjeglica preseljeno. Nedostatak solidarnosti često je dovodio do nepodnošljivih uvjeta za izbjeglice u Italiji, a posebno u Grčkoj.

ZASTUPNICI GLASUJU O PRIGOVORIMA U VEZI GMO-A

Zastupnici u Europskom parlamentu odbacili su 17.5.2017. dvije dozvole za GMO, jednu za pamuk i jednu za kukuruz. Obje su posebno dizajnirane za korištenje s herbicidima koji predstavljaju rizik za ljudsko zdravlje. Kao i prijašnji slučajevi GMO-a, proces odobravanja i dalje slabo funkcionira, nije ni demokratski niti transparentan. Mišljenje nije doneseno ni u stalnom odboru ni u žalbenom odboru s 16 zemalja članica koji glasuju protiv kukuruza i 15 protiv pamuka. Zeleni/ESS će se nastaviti zalagati da ne trebamo GM biljke za hranjenje naših životinja na farmama i građana Unije te da proces odobravanja

treba biti revidiran. Zeleni/ESS pozdravljaju ove glasove i nastavit će se zalagati za scenarij da možemo hraniti životinje na farmama i građane Unije bez pribjegavanja opasnim i nepotrebnim GM usjevima i obilnim koktelom toksičnih kemijskih proizvoda.

SITUACIJA U MAĐARSKOJ

Europski parlament usvojio je 17.5.2017. rezoluciju o situaciji u Mađarskoj. Zastupnici u Europskom parlamentu su se dogovorili da će poduzeti prvi korak, koji je već odavno prošao, kako bi pokrenuo postupak prema članku 7. protiv mađarske vlade zbog kršenja temeljnih načela i vrijednosti. Naša grupa je supotpisala rezoluciju, uz središnje lijeve skupine (S&D, ALDE i GUE/NGL), koja traži pokretanje postupka iz članka 7. Iako je obična većina dovoljna da uputi Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) da započne raditi na izvješću, konačno glasovanje o pokretanju članka 7. zahtijevat će dvotrećinsku većinu u Europskom parlamentu. Rezolucija je pronašla potporu većine zastupnika Europskog parlamenta, bez obzira na ekstremne desničarske skupine, ECR i mnoge članove kršćanskih demokrata (EPP) koji su glasovali protiv. Međutim, njihovi glasovi bit će potrebni kako bi poduzeli sljedeći korak protiv Mađarske. Konzervativci, koji tvrde da su u središtu europskog projekta, trebali bi donijeti potrebne zaključke u odnosu na njihovu neprestanu podršku Viktoru Orbanu. Institucije Europske unije i zemlje članice ne mogu nastaviti okretati glavu.

PRANJE NOVCA

Europski parlament je 17.5.2017. po drugi put odbio crnu listu trećih zemalja visokog rizika od pranja novca. Četvrta Direktiva protiv pranja novca (AMLD), usvojena 2015. godine, ovlašćuje Europsku komisiju da identificira visoko rizične treće zemlje za koje je potrebna posebna pozornost. Nažalost, Komisija predlaže jednostavno kopiranje liste radne skupine za financijske akcije (FATF). Za Zelene/ESS, od najveće je važnosti da Europska komisija donosi vlastitu procjenu zemalja koje su riskantne zato što postoji više od trenutnih samo 11 zemalja koje olakšavaju pranje novca ili utaje poreza. Europska komisija mora mnogo ozbiljnije preuzeti svoju ulogu u borbi protiv pranja novca i također treba dobiti dodatne resurse za vlastitu procjenu. Gledajući nedavni skandal Panama Papers, neprihvatljivo je da Panama i ostala važna porezna utočišta još uvijek nisu uključena na crnu listu Komisije.

ZAKLJUČCI SASTANKA EUROPSKOG VIJEĆA

Poseban sastanak Europskog vijeća u sastavu EU27 usvojio je 17.5.2017. smjernice za pregovore o Brexitu. Za Zelene/ESS, širok sporazum između Europskog vijeća i Europskog parlamenta o pregovaračkim uvjetima za Brexit je ohrabrujući, osobito o pravima građana. Međutim, sada nije vrijeme da budemo zadovoljni pred rastućom nacionalističko-populističkom prijetnjom. Moramo gledati na podizanje društvenih, ekoloških i demokratskih standarda kako bismo

pokazali da smo uistinu naučili lekcije Brexita i da smo sposobni krenuti naprijed s ambicioznom europskom integracijom koja je i dalje najbolja prilika za postizanje zajedničkog prosperiteta.

PREKOGRANIČNA PRENOSIVOST USLUGA INTERNETSKOG SADRŽAJA NA UNUTARNJEM TRŽIŠTU

Cilj Uredbe za prenosivost usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu je osigurati da Europljani koji kupuju ili se pretplate na usluge online sadržaja (pružanje pristupa filmovima, sportu, glazbi, e-knjigama i igrama) mogu pristupiti njima kada putuju u druge zemlje EU. Usluge kao što su Netflix i Spotify imat će obvezu omogućiti prekograničnu prenosivost svojih usluga za pretplatnike koji putuju u drugu državu unutar Europske unije. Ova je Uredba prvi korak ka boljem prekograničnom pristupu digitalnom sadržaju za građane EU. No, kao takav, ne dovodi do prekida „blokiranja“ na temelju lokacije (geoblocking). Trenutno, građani EU-a koji se trajno nalaze na pogrešnoj strani granice, kao članovi manjinskih jezičnih zajednica, i dalje će neće moći pristupiti određenim sadržajima. Više nevladinih organizacija, uključujući Europsku mrežu jezične ravnopravnosti i Europski studentski forum (AEGEE), danas su se pridružili zastupnici Redita i zastupniku Josep-Maria Terricabrasu (Zeleni/ESS) u poticanju ukidanja „blokiranja“ na temelju lokacije (geoblocking) unutar EU-a otvorenim pismom.

Pripremi: **Mislav Mihaljević**

U PRVOJ
POLOVICI
MANDATA
1.7.2014. -
31.12.2016.

DAVOR ŠKRLEC

ZASTUPNIK U
EUROPSKOM PARLAMENTU

Zeleni | ESS
u Evropskom parlamentu